

LISTY PRAHY1®

kulturně společenský měsíčník

leden 1 2016

www.listyprahy1.cz

STRANA 2

Je to ekologické?

o sbírkách plastových víček

U koho reklamovat

špatná koupě z druhé ruky

STRANA 3

Šest let na jedné lodi

Jana Honsová o plavbě kolem světa

Czech Press Photo

nejlepší foto na Staroměstské radnici

STRANA 4

Móda roku 1000

jak se Praha oblékala?

Lenka Reinerová

život jako vlastní román

STRANA 6

Tip na knížku

novinářka Milena Jesenská

Spectaculare spojuje

současná hudba a vizuální umění

Rok 2016 – rok Karla IV.

V právě započatém roce si budou české země – a také mnohá další místa v Evropě, připomínat 700 let od narození Karla IV. (14. 5. 1316 – 29. 11. 1378). Datum bylo zařazeno i mezi světová výročí UNESCO. Panovník z rodu Lucemburků, císař a král Karel IV., byl kdysi v celonárodní anketě zvolen jako „Největší Čech“ – ač jím byl pouze po matce, královně Elišce Přemyslovně, jejíž původ byl český jen z poloviny. Proč jej tak vidíme?

Císař a král Karel IV. zanechal svým působením na českém i římském trůně natolik trvalý hmotný i duchovní odkaz, že z obojího čerpáme dodnes. To bychom chtěli při příležitosti 700letého výročí připomínat v každém letošním čísle. Budeme se věnovat událostem s oslavami spojenými, navštěvovat místa, kterým tento panovník vtiskl jejich nezaměnitelnou podobu. Budeme si i všimnat, jak „našeho“ panovníka viděla Evropa, jaké stopy zanechal za hranicemi Čech a Moravy. Letošní rok oslav jeho narození se totiž bude připomínat nejen u nás, ale i v sousedním Bavorsku spojeném silně s Karlovým titulem císaře římské říše, hned na několika místech. A díky síti Českých center i v celé Evropě i mimo ni. Doma oslavy ovládnou program řady kulturních, akademických i vědeckých institucí a poskytnou mnoho příležitostí nejen k návštěvám výstav a jiných událostí, ale i k výletům a dalším zajímavým cestám.

Koruna Karla IV., kterou byl korunován římským králem v Čáchách (Čáchy, pokladnice dómu, foto Dómské muzeum Čáchy)

KAREL IV. DNEŠNÍM POHLEDEM

Panovník si účtu obyvatel českých zemí získal už za svého života tím, že království České, v době vlády jeho otce chudnoucí a válčící, dovedl k míru a k nebyvalé prosperitě. Byl na svou dobu neobyčkle vzdělaný, což mu umožnilo stát se mezinárodně uznávanou osobností a dosednout i na cí-

sařský trůn. Z něj tahal za nitky evropské politiky, kterou vedl pochopitelně tak, že prospívala především jeho zemím. To, co v Praze a v Českém království dokázal vybudovat, nás dodnes naplňuje obdivem. Petr Hora-Hofeř ve svém druhém díle Toulek českou minulostí uvozuje rozsáhlou část věnovanou Karlu IV. takto: „Karel IV. přivedl český stát k vrcholu hospodářského i kulturního rozkvětu. V dané feudální společensko-ekonomické struktuře už ani nebylo možno jít dál, naopak, zákonitě musela následovat stagnace a pak vývojový zlom. Nesmíme si však představovat nějakého dobroděje, „otce vlasti“, nýbrž typického feudálního vladaře, myslícího vždy hlavně na svůj rod a na sebe. Cokoli konal, směřovalo na prvním místě k posílení dynastické moci, k zvýšení prestiže vlastního majestátu. Ovšem bez ohledu na motivaci byly objektivní důsledky Karlova úsilí pro naši vlast blahodárné. Odtud směřoval za dalšími územními nebo politickými zisky, odtud zasahoval, a to s pocitem relativního bezpečí v zádech, do spletitého dění v říši římské. Prahu, povýšenou na císařskou rezidenci a vlastně politické centrum Evropy, proměnil v urbanistický drahouk. Výstava gotické Prahy se stala vůbec největším jednorázovým dílem evropské středověké architektury.“

OD LEDNA PO CELÝ ROK

Ačkoli zahájení největších oslav připadá až na květen, už nyní je možné plánovat výlety či návštěvy prvních akcí. V lednu v Praze můžete začít návštěvou některé z přednášek v **Městské knihovně**, které jsou 700. výročí věnovány (18. a 19. 1. – Karel IV. a svatá říše římská), ve spolupráci s Pražskou informační službou. V únoru se pak můžeme těšit na vydání významné publikace **Prahou Karla IV.** V březnu mimo jiné zahájí **Muzeum hlavního města Prahy** novou stálou expozici s názvem **Mysterium věže Karel IV. – Mostecké věže**, na podzim pak střešní expozici v **Domě U Zlatého prstenu Karel IV., Praha a Lucemburkové** a již nyní běží jeho informační web **www.karlo-vapraha.cz**. V jarních měsících se otevrou i mimopražské nové expozice na hradech a zámcích v rámci tzv. Lucemburského roku. Centrem bude **hrad Karlštejn**, kam se dočasně vrací a bude vystaven Karlštejnský poklad, nalezený při rekonstrukci hradu v 19. století.

Pomník Karla IV. na Křižovnickém náměstí (foto J. Sládeček)

STŘEŽNÍ MEZINÁRODNÍ VÝSTAVA

V den panovníkova narození 14. května bude zahájena střešní výstava roku, Císař Karel IV. 1316 – 2016, připravená Národní galerií. Hlavním autorem je Jiří Fajt. V prostorách Valdštejnské jízdárny a Univerzity Karlovy v Karolinu bude k vidění zcela mimořádný soubor památek obrovské kulturní hodnoty vypůjčený z více jak stovky prestižních institucí i soukromých sbírek. Jednou z nejvýznamnějších bude karlovská koruna z Čách, vystavená na našem úze-

Český kubismus nová výstava na tradičním místě

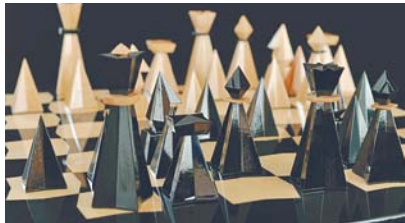
Když se řekne kubismus, představí si většina z nás dvacátá léta, zlatou éru první republiky a také užitého umění a architektury, které se v té době stávají moderním odvětvím, inspirovaným zcela novým přístupem k životnímu stylu.

Ozdoby, kudrlinky a arabesky uplynulých desetiletí mizí v propadlišti dějin a krása je objevena v symetrii a tvarech, které by dříve nikdo za krásné nepovažoval: krychle, kvádr, jehlan, válec. Geometrická přesnost kubismu se inspirovala pokrokem, pohybem, rychlostí. Jen v našich končinách a zejména v Praze se kubismus ujal i v architektuře. Jezdí sem za ním milovníci stavitelství ze všech koutů světa a obdivují jedinečnou krásu ostrých hran. Rozhodně nikdy neminou hlavní ikonu české kubistické architektury: Dům U Černé Matky Boží v Celetné ulici. Kdo by ho neznal. Majestátní budova s autentickou kubistickou kavárnou (kde si můžete objednat dokonce kubistický žlutkový věneček) hostí zbrusu novou výstavu českého kubismu.

Pocta designu

Někteří možná namítnou, že expozice kubismu je v této budově už dlouhá léta. To je sice pravda, nyní jde ale o nově koncipovanou výstavu pod taktovkou Uměleckoprávního muzea, která na tuto éru českého umění nabízí komplexnější pohled. Výstava se soustředí na hlavní výjimečnost kubismu, a sice propojení téměř všech výtvarných uměleckých odvětví, jejich vzájemnou inspiraci a prolínání, které v žádném jiném slohu nebylo tak viditelné i pro laické oko. Expozice reflektuje i nárůst významu užitého umění jako svébytného uměleckého odvětví. To, co dnes možná trochu nesprávně označujeme pojmem „design“, vzniklo právě v období art deco a kubismu: Návrhů nábytku, svítidel či porcelánu se začali ujmát věhlasní umělci z řad architektů a tyto předměty denní potřeby se tak staly zároveň uměleckými objekty.

Slavné kousky na dosah ruky

Na výstavě tak můžeme spatřit ikonické keramické dózy a popelníky, židle, křesílka, ale třeba i originální tapety s charakteristickými kubistickými ornamenty, z nichž některé svou barevností a pravidelností připomínají orientální malby. Pavel Janák, Josef Gočár, Josef Chochol, Vlastislav Hofman, Otakar Novotný či František Kysela, to jsou jména architektů a designérů a zároveň synonyma pro výraz český kubismus. Právě jejich klíčové příspěvky do pokladnice našeho moderního umění můžeme na výstavě spatřit. A nebyl by to ten pravý kubismus bez obrazů, zobrazujících předměty i osoby doslova ze všech úhlů pohledu. I proto výstavu doplňují díla Emila Filly, Bohumila Kubišty, Josefa Čapka, Václava Špály či plastiky Otty Guttfreunda, která jsou v posledních letech opět na vrcholu slávy a v hledáčku obchodníků s uměním. Ne nadarmo právě tato jména tak často vídáme v žebříčcích nejdražších vydražených obrazů nejen u nás, ale i ve světě. Malířská a grafická stránka výstavy je zastoupena i plakátovou tvorbou a knižní ilustrací, dalšími velmi silnými prvky dobového umění.

Výstava zaujímá dvě patra domu a zdaleka jen nepředstavuje to nejlepší z české kubistické architektury, užitého umění a malířství. Představuje kubismus jako jakýsi myšlenkový proud spojený s filozofií té doby a mapuje i jeho historii, kořeny a proměny v čase. Výstava má i bohatý doprovodný program v podobě přednášek a interaktivní zóny, kde si můžeme kubistické předměty osahat a lépe prozkoumat či si pomocí tabletu projít zajímavostí o době i osobnostech českého kubismu.

Výstavu si můžete prohlédnout v **Domě U Černé Matky boží v Celetné ulici, denně kromě pondělí. Vstupné stojí 150, snížené 80 korun.**

SUSHI TIME

NOVĚ NA PIAZZE
QUADRIO

OTEVŘENO OD 8. 12. 2015

www.quadrio.cz

Jak v lednu, tak po celý rok?

Dovolím si letos nevěnovat lednový sloupek obligátním přáním do nového roku. Beztak to za mě udělá (a jistě ještě mnohokrát udělají) jiní. Tedy pochopitelně, ne, že bych vám vše dobré do nového roku nepřál. Naopak. Ale určitě se mnou budete souhlasit, jak jsem již zmínil třeba loni touto dobou, že mnohá přání „štěstí a zdraví“ prošla výraznou „devalvaci“ a stávají se pouhou frází, či přímo floukuli.

Více mě zaujaly pranostiky, které sice nikomu nic nepřejí, ale leccos do budoucna naznačují. Narazil jsem kdesi na jednu, která praví: „V lednu mráz – těší nás; v lednu voda – věčná škoda.“ Když jsem se pilil po souvislostech, objevil jsem mnohé podobné: „Teplý leden, k nouzi krok jen jeden“ nebo „V lednu málo vody – mnoho vína, mnoho vody – málo vína“ či „Mnoho sněhu v lednu, mnoho hřibů v srpnu.“

Je až s podivem, jak ti naši předci odhadovali podle jednoho, byť „přelomového“ měsíce celý budoucí rok. Domnívám se však, že léty prověřené zákonitosti není možné podceňovat. Ačkoliv je leden bezpochyby zimní měsíc, loni stoupaly teploty vysoko nad plus 10 stupňů a mnohde padaly i staleté teplotní rekordy. A jak to pak bylo s počasím, vodou a hřiby, dobře víme všichni: počasí šlelo (srovnej s klasikem: „doba vymknutá z kloubů šlí“); sucho bylo označované za katastrofální, léta nepamatovaná; hřiby pořádně nerostly ani v „nejúrodnějších“ destinacích.

Ani na letošek nejsou bohužel předpovědi zrovna jednotné. A tedy – soudě podle letitých lidových úsudků, ani letošní rok nebude asi bez překvapení. Naštěstí se klimatologové celého světa spojili a hlavy států se dohodly na jakémsi kompromisním snižování nekalkulovatelných praktickém k naší matičce Zemi, respektive na udržování našeho prostředí pro nás i budoucí.

Tedy doufáme, že se nám v roce 2016 povede minimálně stejně tak, jako loni, případně o něco lépe. Jak říká jiná lidová moudrost: „Každý, jak si ustele“. Případně: „Každému podle jeho zásluh.“ Což je zase „moudrost“ odjinud, dnes již překonaná. Snad. Neboť něco popráť se začátkem roku sluší, přejí vám, milým čtenářkám a váženým čtenářům, redakci i všem dalším, v Listech zainteresovaným, aby se Hamletova slova o „šlění doby“ nestala skutečností, ale zůstala jen uměleckou nadsázkou.

Ondřej Sedláček

PŘIPOMEŇME SI V LEDNU

- 1. 1. 1866 po mnohaletých rekonstrukcích byl uveden do provozu staroměstský orloj, původní orloj byl doplněn kalendářní deskou J. Mánesa – **150 let**
- 2. 1. 1791 v Praze na Karlově náměstí byla otevřena první veřejná obecní nemocnice v budově bývalého ústavu šlechticů – **225 let**
- 5. 1. 1866 v Prozatímním divadle v Praze byla uvedena první opera B. Smetany Braniboři v Čechách – **150 let**
- 10. 1. 1986 zemřel Jaroslav Seifert, básník, nositel Nobelovy ceny (nar. 23. 9. 1901) – **30 let**
- 13. 1. 1961 zemřel František Drtikol, fotograf (narozen 3. 3. 1883) – **55 let**
- 14. 1. 1896 narodil se Karel Svoboda, malíř, grafik, ilustrátor, scénograf (zemřel 16. 9. 1986) – **120 let**
- 17. 1. 1931 byl otevřen zimní stadion Štvanice s umělým kluzištem – **85 let**
- 24. 1. 1871 narodil se Jiří Karásek ze Lvovic, básník, prozaik, sběratel umění (zemřel 5. 3. 1951) – **145 let**
- 27. 1. 1756 narodil se Wolfgang Amadeus Mozart, rakouský skladatel (zemřel 5. 12. 1791) – **260 let**

Výběr z vlastivědných akcí PIS

Kam v lednu na procházku?

PIS-PCT, Arbesovo nám. 70/4, Praha 5, tel.: 221 714 161, 221 714 714, vlastiveda@prague.eu, www.prazskevychazky.cz
Vycházky se konají s maximálním počtem 60 účastníků ve skupině, přednost mají účastníci se zakoupenou vstupenkou. **VYCHÁZKY OZNAČENÉ HVĚZDČKOU* MAJÍ OMEZENÝ POČET ÚČASTNÍKŮ, DOPORUČUJEME VYUŽÍT PŘEDPRODEJE v turistických informačních centrech PIS, v recepci Arbesovo nám. 4, pouze po-čt nebo on-line na <http://eshopprague.eu>. /Vstup na akce 100/70 Kč, není-li uvedeno jinak/**

▲6. st Rohanský palác.* Komentovaná prohlídka vybraných sálů pražského sídla rodu Rohanů, ve kterém dnes sídlí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Začátek ve 12.45 a v 14.45 před vstupem Karmelitská 529/7, P 1. (A. Škrlandová)

▲7. čt Clam-Gallasův palác.* Prohlídka jednoho z pražských barokních paláců, který byl vybudován pro neapolského místokrále Jana Václava. Gallase a od roku 1747 se stal hlavní rezidencí celého rodu Clam-Gallasů. Během prohlídky vstoupíme nejen na nádvoří, ale vystoupíme i do vyšších pater a prohlédneme si reprezentační sály. Začátek v 16.30 před vchodem Husova 20/158, P 1. (M. Racková)

▲9. so Za Eliášku Přemyslovnou do domu U Kamenného zvonu.* Vycházka z cyklu Děti, poznejte Prahu. Podíváme se do starobylého domu a dozvíme se, proč se mu tak říká. Povídat si budeme o Elišce Přemyslovně a králi Janu Lucemburském. Neopomeneme ani jejich slavného syna Karla IV., který nedaleko odtud založil univerzitu. Začátek ve 14.00 před domem U Kamenného zvonu na Staroměstském nám. č. 13. /100/70 Kč + do domu 40 Kč/, (průvodci PIS – PCT)

Stavovské divadlo.* Návštěvníky zverne na prohlídku vybraných prostor Stavovského divadla. Vstoupíme do míst, kde kdysi dirigoval své opery sám velký W. A. Mozart a kde poprvé zazněla melodie naší budoucí hymny. Navštívíme divadlo, kde sedávali korunovaní hlavy i prostí poddaní. Začátek v 10.00 před divadlem Železná 11, P1. /140/100 Kč/, (P. Bartásková)

Profesorské domy v Dejvicích.* Československo na samém prahu své existence poskytl nový domov mnoha emigrantům z revolučního Ruska. Tito emigranti se v rámci integrace do české společnosti začali sdružovat do stavebních a bytových družstev. Česko-ruské profesorské stavební a bytové družstvo vybudovalo v Praze-Bubenči rozsáhlý obytný dům. Ačkoliv jeho obyvatelé z řad ruské inteligence z něj byli násilně vystěhováni hned po r. 1945, zachovala se v objektu do dnešních dnů velmi působivá pravoslavná modlitebna. Začátek v 15.00, Rooseveltova 29, P 6. (A. Škrlandová)

Večerní prohlídka Staroměstské radnice.* (stejně i 23. 1.) Začátek ve 20.00 před věží,

vstup vedle Staroměstského orloje. /160 Kč/, (průvodce PIS – PCT)

▲10. ne Jan Kotěra a jeho následovníci. Vydejme se po stopách projektů J. Kotěry i děl jeho blízkých žáků a spolupracovníků v centru Prahy. Zastavíme se u jeho první práce – ještě secesního Peterkova domu a připomeneme si i jeho rozsáhlý univerzitní projekt, z něž byla posmrtně realizována jen právníká fakulta. Cestou budeme věnovat pozornost dílům Kotěrových výrazných následovníků, mezi něž patří palác Adria od P. Janáka, Dům U Černé matky boží J. Gočára a Štencův dům i tzv. učitelské domy od O. Novotného. Začátek v 10.00 u pomníku J. Jungmanna na Jungmannově nám. (J. Škochová)

Strahovská knihovna.* Prohlídka historických sálů knihovny premonstrátského kláštera, včetně interiérů Teologického sálu, Filosofického sálu a kabinetu kuriozit. Začátek akce v 11.30 před knihovnou na Strahovském nádvoří. /100/70 Kč + do objektu 100 Kč/, (S. A. Marchal)

▲12. út. Potrubní pošta.* Technický unikát můžete zhlédnout na prohlídce v budově hlavní pošty. Začátek v 16.30 u bočního vchodu do pošty Politických vězňů, P 1. /150 Kč/, (Z. Dražil)

▲14. čt Klášter Na Slovanech neboli V Emauzích.* Prohlídka zahrnuje návštěvu ambitu s gotickými freskami, refektáře a kostela Panny Marie, sv. Jeronýma a slovanských patronů. Začátek ve 14.30 před vstupem z Vyšehradské ul. /100/70 Kč + do kláštera 50/30/ Kč/, (M. Hátleová)

▲15. pá Alfons Mucha: Slovanská Epopej.* Komentovaná prohlídka s lektorkou NG. Alfons Mucha (1860–1939), světově proslulý český moderní umělec, získal mezinárodní slávu v Paříži na přelomu 19. a 20. století díky své originální secesní dekorativní tvorbě. Smysl vlastního života ale spatřoval v jiném díle, které považoval za mnohem závažnější, v souboru dvaceti monumentálních obrazů Slovanské epopeje, na němž pracoval v letech 1912–1926. Začátek v 16.00 u pokladen Veletřního paláce, zastávka tram. č. 12, 17 Veletřní palác. /100/70 Kč + do objektu 90 Kč/, (M. Sybolová)

▲16. so Krtek a pohádkový svět. (stejně i 17. 1.)* V galerii Portheimka vystavuje své obrázky a ilustrace K. Miller, dcera tvůrce legendární filmové a knižní pohádkové posta-

vičky oblíbeného Krtečka. Děti si budou moci prohlédnout nová Krtečkova dobrodružství a sami namalovat obrázek, podívat se na pohádku s Krtkem a dospělý doprovod určitě rád shlédne jediný dokumentární film o Zdeňkovi Milerovi. Začátek ve 14.00 u vchodu Štefánikova 12, P 5. /100/70 Kč + do objektu 30/15 Kč/, (P. Petráková Slancová)

Národní divadlo. (stejně i 30. 1.) Prohlídka vybraných prostor Národního divadla nás zavede k jeho základním kamenům, do hlediště i hlavního foyer. Začátky v 8.30, 9.00, 9.30, 10.00 a 11.00 ve vestibulu historické budovy. /140/100 Kč/, (průvodci PIS – PCT)

Vila Lanna.* Komentovaná prohlídka novorenesanční budovy nás seznámí nejen se stavbou samotnou, ale také s rodinou významného podnikatele a sběratele umění Vojtěcha Lanny. Začátek ve 14.00 před vstupem V Sadech 1, P 6. /100/70 Kč + do vily 50 Kč/, (M. Racková)

▲17. ne Krtek a pohádkový svět.* (viz 16. 1.) **Anglické zahradní město na hradčanských baštách.** Vedle Bílkovy vily v dnešní Mickiewiczově ulici v oblasti bývalých barokních bastionů byly před první světovou válkou postaveny i jiné velmi pozoruhodné stavby. Zastavíme se u kubistické dvojvily podle projektu J. Gočára, domů podle návrhu J. Kotěry, R. Stockara, E. Králíčka a dalších. Připomeneme si též pozůstatky oněch barokních hradeb i už neexistující vojenský kostelík Panny Marie. Začátek ve 14.00 u Bílkovy vily Mickiewiczova 1. (J. Škochová)

▲20. st Bílkova vila.* Vstupte s námi do mimořádného domu a objevte hlubokou symboliku práce Františka Bílka. Začátek akce v 15.30 před vchodem do vily Mickiewiczova 1, P 6. /100/70 Kč + do vily 40 Kč/, (D. Kratochvílová)

▲21. čt Strakova akademie a Sidonie Nádherná.* Vycházka je zaměřena na prohlídku Strakovy akademie a její historie, kde mezi studenty žili i bratři S. Nádherné, Johann a Karel. Druhá polovina vycházky bude věnována životnímu osudu baronesy Nádherné. Začátek v 16.45 před hlavním vchodem z nábreží E. Beneše 128/4. (L. Mandová)

▲23. so Svatovítská katedrála v detaillech.* Prohlédneme si interiér katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Dovíme se, jak velká je rozeta a jaké tajemství skrývá, kde je pochován sv. Vojtěch a kde sv. Vít. Ukážeme si, proč Bílkův Ježíš levituje, co je to Colino mauzoleum a jaká je idea Svatovítské kaple. Začátek v 10.00 na III. nádvoří u vchodu do katedrály. /100/70 Kč + do objektu 125 Kč/, (D. Kratochvílová)

Bubeneč: od Pellého vily k Místodržitelskému letohrádku. Projdeme se jednou z prvních vilových čtvrtí v Praze, uvidíme stavby J. Kotěry, D. Jurkoviče, M. Spielmana, J. Záscheho a dalších známých architektů. U Místodržitelského letohrádku si připomeneme slávu Stromovky. Začátek ve 14.00 u vily, Pelléhova č. 10, P 6. (S. Micková)

Ohlédnutí se za rokem 2015

Je tu leden a mnoho z nás si začne klást otázky ohledně předchozího roku. Co vše se vydařilo? Co se nepovedlo? Co by člověk udělal jinak? Odpovědi na tyto otázky, i když jsou myšleny dobře, dokážou nemile zaméstnat hlavu a někdy nás až pohltit výčitkami. Jak se za rokem ohlédnout, uvědomit si, co se stalo a zároveň se ne-trápit?

Vše záleží na tom, jak jsme nastaveni. Někteří z nás si hned vzpomenu na to, co se povedlo a to, co až tak nevyšlo, nad tím mávnou rukou, jdou dál. Těm gratuluji. Pak jsou tu mezi námi i ti, kteří si naopak dovedou hned vzpomenu na vše, co se nezdařilo a stěží se rozpominají na ty dobré okamžiky. Vy, prosím, čtěte dál.

Jak to, že tedy vnímáme situace v životě jinak? Někdo by mohl podotknout, že jedni jsou pesimisti a druzí optimisti. Možná. Já se ale domnívám, že jde spíše o sebe přijetí. Mnoho lidí, udělá-li nějakou chybu, si v hlavě rozjede písničku, která se stále opakuje. Myslí si, že jsou nemožní, jak mohli něco takového udělat, ostatní by jistě zareagovali jinak. Zde je první

Rohanský palác v Karmelitkářské ulici (vycházka 6. 1.)

Večerní prohlídka Staroměstské radnice.* (viz 9. 1.)

▲24. ne Domovní znamení na Starém Městě pražském. Poznáme nejen významná domovní znamení na Starém Městě, ale neopomeneme zmínit také zajímavé historické souvislosti, spjaté s vybranými objekty, které na naší cestě mineme. Začátek ve 14.00 u sochy Karla IV. na Křižovnickém nám., P 1. (M. Smrčinová)

Pražská nábreží I.: Od Hlávkova mostu na náměstí Jana Palacha (nábreží Ludvíka Svobody a Dvořákovo nábreží). Asi 2,5 km dlouhá vycházka nás povede po pravobřežním vítavském nábreží kolem významných budov a památek, jejichž pestrou historií si na vycházce připomeneme. Začátek ve 14.00 na zastávce tram. č. 14 Těšnov. (P. Lešovská)

▲26. út Z Perštýna na Betlémské náměstí. Na vycházce si budeme povídat o tom, kde byl Odborový dům a jaké funkce plnil, kdo byl JUJDr. Podípný a proč bychom si ho měli pamatovat nebo kde bývaly Benátky a kde Jeruzalém. Ukážeme si, kudy vedly středověké hrady, co to byl Konvikt, proč je Bartoloměj svatý, kde byla první vegetariánská jídelna v Praze. Začátek v 15.30 před domem Na Perštýně č. 6. (D. Kratochvílová)

▲27. st Odkaz Karla IV. – přednáška.* Osobnost českého krále a císaře Svaté říše římské, Karla IV. je připomínána především v souvislosti s jeho politickými a diplomatickými úspěchy. Připomeneme si, co všechno přinesla Praze doba Karlovská. Začátek v 17.00 u sále PIS – PCT, Arbesovo nám. 4, P 5. v přízemí. (J. Nováková)

▲28. čt Smíchov v proměnách času. Pojďte si s námi připomenout tuto významnou pražskou čtvrť a zavzpomínat na smí-

čovské zahrady, staré továrny i fresku „zlátého anděla“. Spatříme také spojení starého a nového Smíchova, které nejlépe dokládá lávka přes Kartouzskou ulici, spojující vrch Sacré-Coeur a pasáž ze Štefánikovy ulice. Začátek v 15.30 u hlavního vchodu do Kinského zahrady. (M. Hátleová)

▲30. so Za apoštoly na Staroměstskou radnici.* Děti se mohou těšit na prohlídku apoštolů zblízka. Prohlédnou si starodávne síně a také sestoupí do hlubokého podzemí radnice. Začátek ve 14.00 před vstupem do informačního centra. (průvodci PIS – PCT)

Národní divadlo. (viz 16. 1.)

Pražská nábreží II.: Z Křižovnického náměstí na Výtoň. Vycházka nás povede po nejstarším pražském nábreží, původně Staroměstském, dnes Smetanově. Kolem Národního divadla budeme pokračovat na Slovanský ostrov a dál kolem honosných činžovních domů a dvou ministerských budov až na Výtoň, bývalého Podskalí. Začátek ve 14.00 u sochy Karla IV. na Křižovnickém nám., P 1. (P. Lešovská)

▲31. ne Palác Žofín. Prohlídka novorenesanční budovy na Slovanském ostrově, postavené v letech 1836–37, která se v 19. století stala jedním z pražských center společenského dění. Začátek ve 14.00 před budovou Žofína. (M. Racková)

Vyšehrad a jeho legendy. Akce vhodná i pro rodiny s dětmi! Prohlídka vyšehradského areálu, kasemat, podzemních chodůb některých barokní pevnosti a sálu Gorlice, kde jsou umístěny některé originály soch z Karlova mostu. Začátek ve 14.00 u Táborské brány. /100/70 Kč + do kasemat 60/30 Kč/, (M. Kobliňová)

leden POŘADY PRO SENIORY

Koncert pro seniory se koná ve středu 13. ledna od 14.30 v Malostranské besedě, Malostranské náměstí 21, Praha 1.

Ztajená historie Prahy – vycházky Vlastivědného kroužku, *sráz vždy ve 13.45.*

Střípky byvších kulturních dějství
9. **Kafriny obrocenci blíže domínkánského kláštera** – *sráz na Betlémském náměstí před kaplí*
23. **Zlloboh – modla z Pasišské ulice dle faktů** – *sráz u Vyšší dívčí školy ve Vodičkově ulici*
6. 2. **Pestrodění v souběhu Skořepky a Perštejna** – *sráz u hodin na nároží Národní třídy a Perštejna*

PLACENÁ INZERCE
ČALOUNICTVÍ VÁVRA
Veškeré čalounické práce výběr 1200 potahových látek, kůže, ekokůže, koženky. Tel. 733 299 549, 603 301 565 www.calounik-vavra.cz info@calounik-vavra.cz

KUŘÁCI – ODVYKNETE!
Telefon 224 214 617, 604 207 771

ŘÁDKOVÁ INZERCE
tel.: 257 533 280-1 | listyprahy1@jalna.cz

■ **NAMALUJI PORTRÉT, KOPII OBRAZU,** ilustrace a jiné. Absolventka klasické malby AVU v Praze. Kontakt: jittkakampak@gmail.com tel.: 704 139 208
■ **PSACÍ STROJE, KALKULAČKY, SKARTOVAČE** opravy, prodej – tel. 241 412 507, www.psacistroje.cz
■ **KOUPÍM BYT, ROD. DŮM, POZEMEK** kdekoliv v Praze, i ve špatném stavu, na velikosti ani vlastnictví nezáleží, může být i za odstupné – nájemní, družstevní, LBD, i nečlena družstva, služební, podnikový a pod. Nečlám čas na vystěhování, uhradím za vás případné dluhy na nájem, exekuce, privatizace atd., vyřídím i právně velmi komplikované případy, podílůva spoluvlastnictví, stáhnou soudní výpověď, žalobu atd. Koupím i nemovitost neoprávněně obsazenou, s nežádoucím nájemníkem, příp. dám náhradní byt, či domeček mimo Prahu a doplatek a pod. Platím v hotovosti, záloha možná ihned. Tel.: 222 941 032 nebo 603 420 013.

(Ne)ekologické sbírky víček od PET lahví EKORUBRIKA

Některé školy organizují ekosoutěže ve sběru víček od PET lahví, objevují se i charitativní sbírky víček. Na první pohled se sbírání víček od PET lahví může jevit jako bohuľibá činnost, v posledku je to z environmentálního i ekonomického hlediska nesmysl, říká Petr Ledvína z brněnské ekoporadny Veronica.

Všechny tyto soutěže podporují nákup a spotřebu balených nápojů v PET lahvích. Jenže kupování balených nápojů je zbytečná potřeba, která s sebou nese zbytečnou zátěž životního prostředí. Většina domácností má totiž doma kohoutek s pitnou vodou, často s kvalitou vhodnou i pro kojence. Není proto vůbec nutné kupovat balené nápoje a vytvářet tak zbytečnou spotřebu, odpady a další související zátěž životního prostředí. Co se týká charitativních sbírek, je mnohem efektivnější podpořit organizaci či jednotlivce přímo finančně.

Milan Havel, odpadový odborník ekologické organizace Arnika, dodává, že PET lahve svým objemem zabírají významnou část prostoru v kontejnerech na tříděný sběr plastů. Důsledným zmáčknutím PET láhvi lze sice snížit jejich objem a tedy i náklady na jejich sběr třikrát, ale nejlepší alternativou k vodě v PET lahvích je podle Havla pití vody z vodovodu, pra-

menů a studánek. Kohoutková voda patří k nejpřísněji sledovaným produktům, většina měst a obcí má její kvalitu velmi dobrou.

Ivo Kropáček, odpadář z Hnutí DUHA, dodává, že sběr víček není nutný ani kvůli lepšímu zpracování plastů. „Stačí, když zůstanou na PET láhvi, která se odevzdá do tříděného sběru plastů. Recyklační firmy mají snadný způsob, jak z PET lahve oddělit víčko z polyethylenu (PE). Pro recyklaci nejsou víčka žádný problém,“ říká Ivo Kropáček. Při recyklaci se PET lahve rozelemou a oba materiály – PET a PE – se od sebe oddělí díky rozdílné hustotě. (Víčka mohou být i z polypropylenu či polystyrenu, stále však platí, že se dají snadno separovat.) Snadnou oddělitelnost rozdrčeného PETu a PE potvrzují i na Ministerstvu životního prostředí, a říkájí také, že sbírky nijak nezvyšují celkové množství zrecyklovaných víček.

Martin Mach Ondřej/Ekolist.cz

Právní poradna spotřebitelského časopisu dTest

DOTAZ: Jsem v situaci, kdy reklamovaný telefon nelze opravit a mám možnost výměny zboží nebo odstoupení od smlouvy. Bohužel jsem druhý majitel a vlastním pouze záruční list bez kupní ceny. Nemám doklad o koupi a nevím ani kupní cenu telefonu. Předchozího majitele nemohu už sehnat. Rád bych odstoupil od smlouvy, ale vzhlédem k tomu, že nevím ani kolik telefon stál, nevím, o kolik žádat. Prosím o radu jak v této situaci postupovat.

ODPOVĚD: Nemůžete-li sehnat předchozího majitele, doporučovali bychom nám žádat výměnu třeba i za jiný telefon, pokud Vám to obchodník nabídne. Spotřebitelé totiž zapominají na to, že právo reklamovat vadu koupené věci mají vůči svému prodávajícímu a nikoliv vůči prodávajícímu jejich prodávajícího. Skutečnost, že jste od vašeho prodávajícího obdržel záruční list, ještě bez dalšího neznamena, že by došlo k postoupení jeho práv jako kupujícího ze záru-

ky. Postoupení byste vůči prodávajícímu (obchodníkovi) vašeho prodávajícího musel prokázat obzvláště v situaci, kdy na kupním dokladu je jméno a adresa kupujícího (vašeho prodávajícího). V případě odstoupení od kupní smlouvy by se tak mohlo stát, že kupní cenu obchodník vrátí na účet vašeho prodávajícího a vy byste potom neměl ani telefon a ani peníze. I kdyby na dokladu tyto údaje nebyly a obchodník by nerozporoval vaše právo na odstoupení od kupní smlouvy, je pouze na vás prokázat, kolik váš předchůdce za telefon zaplatil. Bez znalosti kupní ceny, bez dokladu o koupi a následně postoupení práv ze záruky by nebyla ani žaloba na obchodníka úspěšná. Z těchto důvodů je lepší přistoupit na výměnu telefonu nebo na jinou dohodu s obchodníkem. **Kontaktovat můžete i poradenskou linku časopisu dTest – tel.: 299 149 009**

Lékaři s mezinárodní zkušeností přednášejí pro širokou veřejnost

Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové ve spolupráci s Městskou knihovnou v Praze pořádá již třetí ročník cyklu přednášek „Zdraví a životní styl“.

V roce 2016 je v knihovně připraveno deset přednášek, jejichž cílem je osvěta veřejnosti v oblasti prevence a léčby civilizačních chorob, diskuse o zdravém životním stylu jako cestě k prevenci některých onemocnění stejně tak i jako podporné metodě k léčebným postupům. Přednášky probíhají v Malém sále Městské knihovny v Praze s kapacitou 140 míst a konají se vždy ve středu od 17.00 do 18.30 hodin.

Cyklus přednášek navazuje na projekt Salzburšských lékařských seminářů, který se zaměřuje na mezinárodní vzdělávání lékařů, sdílení nabytých vědomostí a neustálé zvyšování úrovně zdravotnictví v zúčastněných zemích. Z České republiky se na 150 různých seminářích, na kterých přednášejí špičkoví odborníci z amerických a rakouských univerzit, vzdělávalo již více než 800 lékařů. Účastníci Salzburšských lékařských seminářů následně sdí-

lejí své poznatky a zkušenosti se širokou veřejností formou přednášek v Městské knihovně.

Témata a termíny přednášek v první poloovině roku:

3. 2. IMUNITA. Neprůstřelný imunitní systém a ochrana organismu

Přednáška bude zaměřena na jednotlivé složky imunitního systému a jejich význam při vzniku autoimunitních revmatických chorob. Přednáší MUDr. Hana Ciferská, Ph.D.; internista a revmatolog

16. 3. SÁM SEBOU I VE STÁŘÍ! Koncept bazální stimulace v základní ošetřovatelské péči

6. 4. JSEM TO POŘÁD JÁ? Život s demencí

4. 5. NEMOC NENÍ NÁHODA! Psychosomatické příčiny vzniku nemocí

15. 6. ODCHÁZENÍ. Paliativní péče - komplexní cesta pro zachování důstojnosti pacienta a poskytování podpory jeho blízkým.

Jana Honsová – na plachetnici všemi oceány světa

Jana a Otakar Honsovi udělali před pár lety, při odchodu do penze, pro své okolí velice nečekané rozhodnutí – obeplout svět (!) na plachetnici. Místo „zaslouženého odpočinku“ po náročných letech pracovní kariéry si Otakar udělal další, kapitánskou licenci na plachetnici, kterou si předtím jen párkrát půjčili na dovolené. Ani Jana neměla více vodáckých zkušeností než na gumovém člunu z českých řek nebo z pár dní plachtění v Chorvatsku. Přesto oba nastoupili na dobrodružnou plavbu, kterou po šesti letech – celkem nedávno – šťastně ukončili. Z jejich zážitků vznikly už tři knížky: *Odhod lana, Rok pod jižním křížem* a nedávno ta o závěrečné části plavby, *Pod plachtami domů*. Jak dnes na to, co jim jejich rozhodnutí přineslo, nahlíží Jana Honsová?

Vzpomenete si ještě, jaké jste měli **po-city před začátkem vaší velké plavby?** Bylo potřeba udělat skutečně velkou tlu-stou čáru za dosavadním životem na pevní-ně a za bezpečím domova. Já se nyní sku-tečně usmívám nad tím, jak mizivé znalosti o jachtingu jsem měla a moje představa o dobrodružství, které nás čeká, byla téměř naivní. Vyplovali jsme s tím, že škola života na moři bude tou nejlepší, ale nejtvrdší ško-lou, a také byla.

Vaše plachetnice se jmenuje IRMA, proč?

Loď má mít ženské jméno. Moje maminka se jmenovala Irena a Otava se jmenuje Ma-rie. Je úžasné, že se ve svých 90 letech do-čkala našeho návratu a je na jméno IRMA tak trochu i pyšná. Později při komunikaci na moři, když jsme hláskovali IRMA – India, Romeo, Mike, Alfa jsme ocenili jednodu-chost a srozumitelnost.

Co jste tedy doma za sebou zanechali? V podstatě to byl způsob našeho dosa-vadního života. Rodinu, děti, vnoučátka, přátele, kamarády a známé. A také veške-ré pohodlí a vymoženosti domova, které si člověk v běžném životě ani neuvědomuje a považuje je za zcela samozřejmé.

Museli jste mít vzájemný velice pevný vztah a absolutní důvěru v toho druhého. Přesun na loď a život na ní byla i v tomto ohledu pro nás velká změna. V pracovních letech jsme měli totiž tzv. víkendové ma-nželství. Pracovala jsem v Praze a manžel v Hradci Králové. Těšili jsme se na víkendy a ty jsme prožívali za každého počasí v pří-rodě a uvědomovali si, jak je nám venku spolu dobře. Máte pravdu v tom, že loď skutečně vztah prověří, a to každý vztah. Ne nadarmo se říká: „Jsme na jedné lodi“ jako povzbuzení, když je potřeba zabrat a

udělat něco společně! Loď člověka také zvláštním způsobem utváří a vychovává. Bud' vztah upevní, nebo to prostě nejde. Kom-promis neexistuje.

Jak vypadaly vaše první dny, týdny? Zaskočilo vás něco hodně hned v začátcích plavby?

Ano, zaskočilo. Téměř všechno bylo pro nás nové. Museli jsme si všechno osahat a také se mnoho učít. Já měla za sebou pou-ze pár týdenních plaveb na charterových lodích v Chorvatsku, ale vrhnout se do vln oceánů bylo pro mě něco zcela jiného. Člo-věk padá z postele, každou chvíli se někde praští, žaludek a vaříč se houpe, poklidky padají.

Měli jste s manželem pevně rozdělené činnosti nebo jste oba dělali vše dle mo-mentální potřeby?

Tohle šlo docela samo, každý jsme se něčeho chytili, toho co jsme uměli. Manžel samozřejmě před plavbou absolvoval po-třebné zkoušky, aby mohl řídit loď bez ome-zení na všech mořích a měl za sebou také více plaveb. Měl na starosti loď a plavbu a já pomáhala. Jednou z mých výhradních po-vinností byla práce v kuchyni. Dočkala jsem se třeba po přeplavbě Atlantiku uznání od posádky „Jano, byla jsi pilířem výpravy!“

V životě jsem na plachetnici neplula, proto se ptám, možná trochu naivně. Jak se spí, když jste pluli jen dva? Předsta-vují si, že musí být stále někdo vzhůru a u kormidla.

Je to tak. Pro mě bylo náročné přijmout zodpovědnost a být na palubě sama. Služ-by jsme si rozdělili: já večerní od 19.00 do 23.00 a Ota pokračoval dlouhou noční služ-bou do 5.00 ráno. Ranní probuzení jsem moc ráda neměla, ale ranní službu potom ano. Bylo příjemné pozorovat východ slun-

ce a začátek nového dne. Připravila jsem snídani a šla spát. Po obědě jsme se zase ve spánku a službách střídali. Výhodou plavby bylo to, že jsme nemuseli být celou dobu u kormidla, pomáhal nám autopilot nebo větrné kormidlo. Ale abychom oba spali za plavby, to jsme si netroufli.

Jak dlouhé byly úseky přeplaveb, kdy jste nemohli nikde zakotvit?

Atlantik jsme přepluli za 17 dnů, Pacifik za 24 a naše nejdelší plavba byla z Kapského města v Jižní Africe do Karibiku, na Bar-bados a Martinik. Když nebudeme počítat 3 dny zastávku na Sv. Heleně, tak to bylo 45 dnů a nocí!

Jak to vlastně vypadá na lodi s jídlem, kde se jídlo skladuje a jak?

Je jasné, že při přeplavbě se nedá zajít do obchodu ani do restaurace. Je třeba mít všechno potřebné na lodi. Potraviny je třeba chránit zejména před vlhkostí a teplem a také si nedonést na loď spolu s nákupem všelijaké brouky a šváby. Téměř všechny potraviny jsme vakuovali nebo dávali do uzavíratelných sáčků a spolu s konzerva-mi skladovali v úložných prostorách. Před dlouhou plavbou jsem napekla chleby, za-vařila maso a zeleninu. Příjemným zpestře-ním jídelníčku byly čerstvé mořské ryby.

Vaše plavba musela být i intenzivním prohloubením vašeho vztahu – nevznik-la žádná krize v tak extrémních podmín-kách?

Jak už jsem se zmiňovala, loď je specifi-ká pro soužití. Člověk nemá skoro žádné soukromí, je v poměrně malém a uzavře-ném prostoru neustále s jedním člověkem nebo posádkou. A také si vezme na cesty sám sebe! Ani nám se krize nevyhnuly. Dokázali jsme je překonat a řekla bych, že živly moře, slunce a vítr byly mnohdy tak silné, že jsme museli řešit náročné situace, abychom vůbec pokračovali, tak na hádky nebyl ani čas.

Určitě jste si ale sáhli na dno svých fy-zických i psychických sil z jiných důvo-dů. Kdy to bylo a proč?

Pro nás byla velmi těžká plavba podél východního pobřeží Austrálie Velkým bari-érovým útesem. Téměř 30 denních plaveb ve dvou. Nebezpečné mělčiny, moře plné korálů a reefů pod hladinou, také žralo-ků, krokodýlů a jedovatých medúz. V noci jsme plout nechtěli a tak jsme museli někdy vstávat i po půlnoci, když jsme dávali před-nost tomu, že jsme ze známého místa za tmy vyplouvali, než abychom večer za tmy hledali místo pro zakotvení. Tady jsme také prožili noc plnou hrůzy, když se přihnala bouře, kotva se uvolnila a loď se hnala na ne-daleká skaliska a narazila kýlem na dno. Naštěstí se nám podařilo ze zátky vyplout. V této oblasti jsem nahlas vyslovila myšlen-ku, že doplují do Darwinu, cestu ukončím a vrátím se už domů. Ale jsem v životě zvyklá dokončit započaté dílo a tak jsem si to v Darwinu zase rozmyslela a zůstala.

Který oceán vám nejvíce přirostl k srd-ci, pokud se tak dá položit otázka?

Oceány jsou skutečně každý úplně jiný. Pokud se týká euforie z plaveb, tak to byl rozhodně oceán Indický. Tam jsme zažili i plavbu v 7–10 metrových vlnách a větru té-měř 100 km v hodině. A tak jeho přeplutí je asi největším zážitkem z plavby, ale jednou to opravdu stačí!

A co jiní lidé během vaší plavby? Ob-jevil se na cestě někdo, koho si budete navždy pamatovat nebo s kým jste od té doby v dobrém kontaktu?

Během cesty jsme se setkali s mnoha lid-

mi, byli to obyvatelé zemí v nejrůznějších koutech světa kam jsme s IRMOU dopl-u-li. Mnohdy jsme kotvili v místech, kam po souši nevedla žádná silnice. S mnoha lidmi jsme prožívali jejich všední a často i sváteč-ní dny, různé slavnosti a festivaly. Nezapom-enutelná je bezprostřednost a srdečnost lidí z Francouzské Polynésie a malých za-pomenutých ostrůvků v Pacifiku. Dodnes udržujeme kontakty s posádkami několika lodí ze Švédska, Maltý, Jižní Afriky, Němec-ka a Holandska a vzniklo mezi námi trva-lé, životní přátelství. A musím připomenout i hezký vztah se Zdeňkem, Martinem a dalšími lidmi, kteří pluli s námi přes Atlan-tik, nebo Pacifik a pomáhali. Upluli jsme celkem 37 121 Nm, z toho 23 978 ve dvou.

Jaký jste si udělali obrázek o světě, kte-rý jste obepluli?

Jsem vděčná, že jsme měli tu šanci obe-plout celý svět a ve zdraví se vrátili. Museli jsme si najít sami cestu k lidem, bez pohodlí cestovních kanceláří. Ale odměnou nám byl bezprostřední kontakt s rodinami a jejich dětmi, s jejich domovy a s lidmi vůbec. Ne-uměla jsem si představit, jak se život v růz-ných částech světa liší. Ať je to způsob prá-ce, bydlení, obyčejů, tradic a rituálů, hudba a tanec, výchova dětí, jídlo. Samozřejmě také nádherná příroda, kterou jsme vnímali úplně jinak, protože jsme byli její součástí. A že je na světě tak pestrá mozaika barev a vůní a smradů a tolik druhů rostlin to jsem si neuměla ani představit. Nahlédli jsme do bohatství, ale i chudoby světa. Všechno v nás zůstalo a pomohlo nám uspořádat žebříček hodnot pro zdravý a spokojený ži-vot. Důležité bylo pro mě zjištění, jak jedno-duchý život může být, a co k němu člověk vlastně potřebuje. Cestování obohacuje a osvobozuje, člověk se v sobě lépe vyzná a přestane se soustředit sám na sebe.

V začátku roku se obvykle zasmýšlíme, co do něj přát sobě, svým blízkým – a vlastně všem dobrým lidem. Jaké by bylo – s nabytými zkušenostmi o světě – vaše přání?

Ráda bych všem popřála šťastné „vyplu-tí“ do tohoto roku a hodně zdraví. A k tomu možná více nadhledu než loni – a odvahu udělat ten krok, který pomůže splnit vaše přání.

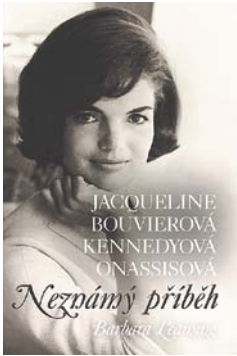
Martina Fialková

Městská knihovna v Praze

MĚSTSKÁ KNIHOVNA PRAHA 1
pobočka Hradčany, Pohořelec 25/111
po–čt 12.00–17.00
PROGRAM V LEDNU
6. – 26. 1. **Osud (Věnováno babičce In memoriam)** výstava obrazů Petra Zimmermanna
13. 1. **Šesté setkání s fyzioterapeutem Vladimírem Masopustem** pokračování tématu Mentální energie jako lék i zbraň. Historie a současnost.
20. 1. **Na cestě po Vietnamu** přednáška s videoprojekcí, průvodci Hana Fišerová a Roman Sedlák.
Otevřeno v provozní době, vstup volný. Začátky v 17.17.

Barbara Leamingová: Jacqueline Bouvierová Kennedyová Onassisová Neznámý příběh

Citlivě a obratně napsaná biografie se věnuje zdánlivě kouzel-nému dětství a mládí slavné Jackie, samozřejmě i pohádkové-mu manželství s bohatým a pohledným senátorem a pozděj-ším prezidentem, ale vůbec poprvé podrobně zachycuje život Jackie Kennedyové po tragické smrti jejího prvního manžela. Autorka dokumentuje její osamělý a statečný boj s posttrau-matickou poruchou, která ji sužovala víc než třicet let, snaží se porozumět ženě, která se skrývala za mediálním obrazem jed-né z nejslavnějších žen světa, a portrétuje Jackie tak, jak jsme ji dosud neznali.
Přeložila Ina Leckie

www.argo.cz

Czech Press Photo 2015

Výstava CZECH PRESS PHOTO 2015, která je veřejnosti na Staroměstské radnici přístupná do 31. ledna, obsahuje nejen vítězné, ale i neoceněné snímky z jednotlivých kategorií této prestižní soutěže. Výstava představuje okolo 400 fotografií a videí od 91 domácích autorů. Cílem soutěže i výstavy je umožnit veřejnosti být očítým svědkem událostí a jevů uplynulého roku. Výstava 21. ročníku je přístupná vždy v pondělí od 10.00 do 19.00 hodin, v ostatní dny od 9.00 do 19.00 hodin.

Snímek, který získal hlavní cenu letošního CZECH PRESS PHOTA je ze série *Uprchlíci na maďarskosrbské hranici*, září 2015, hraniční přechod RöszkeHorgoš, autorem je *Jan Zátorský*.

PLACENÁ INZERCE

Jistab
STK HOROMĚŘICE
tel./fax: 220 970 080
tel./fax: 220 971 504
Po–Pá 6.15 – 18.00
So 8.00 – 12.00
BEZ OBJEDNÁNÍ
www.jistab.cz

NOVĚ OTEVŘENO

STK EMISE

PNEUSERVIS KLEMPÍŘSKÉ A MECHANICKÉ PRÁCE
MOTOCYKLY, OSOBNÍ A NÁKLADNÍ AUTA, AUTOBUSY, TRAKTORY
IDV – dovozy, přestavby
www.abhcar.cz

AUTO KELLY AUTOSERVIS

MOTOCYKLY, OSOBNÍ A NÁKLADNÍ AUTA, AUTOBUSY, TRAKTORY
IDV – dovozy, přestavby
www.abhcar.cz

Horoměřice, PRAHA-ZÁPAD, Suchbátůvská 682

Pražský hrad mění otevírací časy

Už od prosince platí změny v otevírací době pro veřejnost na Pražském hradě, a to z důvodu zvýšené bezpečnostní ochrany objektů i osob.

Otevírací doba vnitřního areálu Pražského hradu byla stanovena pro veřejnost **od 6.00 do 22.00 hodin** (celoročně). Neplatí již tedy jiná otevírací doba areálu pro letní a jiná pro zimní sezonu. Otevírací doba **zahrad Pražského hradu** (Královská zahrada, Již-ní zahrady Pražského hradu) pro veřejnost je od 1. dubna do 31. října 2016 od 10.00 do 18.00 hodin.

Zlatá ulička je otevřena pro veřejnost celoročně zdarma v čase od 16.00 do 22.00 hodin (ovšem zdejší expozice jsou v této době uzavřeny).

PLACENÁ INZERCE

Zveme vás na závod Prahou plnou strašidel 2016 XXXII. ročník

Závod je určen pro děti, rodinné týmy a další zájemce o tajemno v ulicích Starého Města

Sobota 9.1.2016 od 14 hod.

Start na hřišti u Tyršova domu, Praha 1

www.strasidla.net

PRAHA 1

Filmový režisér Nicholas Ray

TIP NA DVD

Nicholas Ray se proslavil především filmem *Rebel bez příčiny* (1955, v hlavní roli James Dean), který ovlivnil celou řadu filmarů a dodnes patří mezi filmovou klasiku.

Nicolas Ray (7. 8. 1911 – 16. 6. 1979, vlastním jménem Raymond Nicholas Kien-zle) zahájil svoji uměleckou kariéru na přelo-mu 20. a 30. let minulého století nejprve v oblasti rozhlasové produkce a později jako člen Newyorského levicovéhoho *Theatre of Action*. Těsně po válce režíroval svůj první (a také poslední) muzikál s hudbou Duke Ellingtona *Beggar's Holiday* (1946). Již o rok později natočil svůj první, velice zajímavý film stylu noir *Žijí noci* (They Live by Night, do distribuce 1949), ve kterém se již objevuje Rayova citlivost k problémům mladých společenských outsiderů, žijících na okraji společnosti či v přímo v konfliktu s ní. Ve stylu noir natočil Ray ještě několik dalších filmů, jmenujme zde alespoň výteč-ný příběh scenáristy v nesnázích *In a Lonely Place* (1950) či policejní thriller *On Dangerous Ground* (1952). Padesátá léta vůbec byla neúspěšnějším obdobím režisérovy tvorby. V roce 1954 natočil velmi úspěšné nestandardní barevné westernové drama *Johnny Guitar*. Film je dnes považován za je-den z nejlepších westernů všech dob, mimo jiné i proto, že se v něm objevilo několik velmi silných ženských postav. O pouhý rok později pak následoval již zmíněný kultovní snímek *Rebel bez příčiny* (Rebel Without a Cause, 1955), ve kterém famózní hlavní

roli sehrál později tragicky zemřelý James Dean (8. 2. 1931–30. 9. 1955). Po jeho boku zazářila mladičká Natalie Woodová. Ved-le toho, že šlo o největší Rayův komerční úspěch, měl film revoluční dopad na kultu-ru mladé generace – téměř doslova vedl ke zrodu amerického teenagera. Film je také ryzím příkladem režisérovy empatie pro so-ciálně vyloučené, jeho filmových vizí a vlast-ního stylu, expresivně využívajícího barev a účinnu dramaticky nasnímané architektury, o mistrné režii ani nemluvě. Později ještě Ni-colas Ray natočil několik vynikajících filmů – western *Story of Jesse James* (1957), za-jímavě zpracovaný život Krista ve filmu *Král králů* (King of the Kings, 1961), či historické drama z doby boxerského povstání v Číně *55 dní v Pekingu* (55 Days at Peking, 1963). Po tomto filmu se Ray jako režisér v pod-statě odmlčel. Jeho filmové dílo mělo mimo jiné důležitý vliv na francouzskou filmovou *novou vlnu* – její čelní představitel Jean-Luc Godard dokonce doslova napsal, že „Film je Nicholas Ray“. Filmařská obec ale oce-ňovala i to, jakým způsobem režisér využí-val možnosti širokého plátna. Nicolas Ray zemřel na rakovinu plic 16. 6. 1979 v New Yorku. Jeho filmy jsou většinou k dispozici s českou podporou.

R. R.

SKIBUSY DO HERLÍKOVIC opět pojedou

Zima konečně doopravdy začíná, a s ní také naše oblíbená zábava – lyžování. Stejně jako již mnoho let, bude i v této zimní sezóně jezdit z Prahy oblíbený skibus do skiareálu Herlí-kovice.

Neunavujte se proto při cestě na lyže řízením auta a nechte se pohodlně dovážet až pod sjezdovku od nás! Po celou zimní sezónu odjíždějí denně pravidelné linky skibusů z Prahy do skiareálu Herlíkovice. Co je důležité, nic nemusíte platit předem ani stát frontu u pokladny. Jízdenku včetně skipasu si zakoupíte při nástupu do autobusu. Skibusy odjíž-dějí z Černého Mostu – Chlumecké ulice, několik metrů od vstupu do stanice metra Černý Most.

PRAHA (ČERNÝ MOST) – HERLÍKOVICE

Denní lyžování	pondělí–neděle	odjezd: 6.35	příjezd zpět: 18.05
Večerní lyžování	středa a sobota	odjezd: 16.10	příjezd zpět: 23.05
Víkendová dopolední linka	sobota a neděle	odjezd: 8.00	příjezd zpět: 18.05

Cena (jízdenka a permanentka)

	dospělý	junior + ISIC	dítě
Denní po–čt	650 Kč	540 Kč	330 Kč
Denní pá–ne	690 Kč	590 Kč	390 Kč
Večerní	450 Kč	350 Kč	200 Kč

HERLÍKOVICE / ŠACHTY / KAMENEC / MARIÁNY / KOZINEC

www.snowhill.cz

SVÉ MÍSTO VE SKIBUSU SI MŮŽETE REZERVOVAT ONLINE na www.snowhill.cz NEBO na INFOLINCE +420 737 222 456.

Nově je ve skiareálu Herlíkovice také možnost **ubytování přímo pod sjezdovkou** v hotelu nebo ubytovně Eden. Nabízíme i výhodné lyžařské balíčky! Více informací se dozvíte na infolince +420 737 222 425 nebo na www.snowhill.cz.

Pražské jaro láme rekordy už v zimě

Již před Vánoci hlásili z organizace našeho největšího festivalu klasické hudby rekordní prodeje vstupenek na letošní, 71. ročník s geografickým akcentem na Španělsko a Pobaltí. Zahajovací koncert s estonským dirigentem Paavo Järmim i některé další koncerty jsou již zcela nebo téměř vyprodány.

Dalšími magnety festivalu se staly koncerty Staatskapelle Berlin s dirigentem Daniielem Barenboimem i oba koncerty BBC Symphony Orchestra. Do Prahy ale zavítá i další slavný britský orchestr, Academy of St Martin in the Fields, s nímž vystoupí klavírista Murray Perahia, pražskojarmin návštěvníkům již dobře známý. Zajímavým zpestřením letošního Pražského jara bude španělský cyklus včetně flamenca s proslulými tanečníky Susane Lupiañez Pinto a An-

toniem Canalese. I když na uvedené koncerty zbývají poslední desítky vstupenek, v nabídce zůstává ještě řada dalších, dramaturgicky i svými interprety zajímavých koncertů či představení. Z těch, na nichž vystoupí čeští interpreti s mezinárodním renomé, například recitál sopranistky Curyšské opery Martiny Jankové recitál houslisty Ivana Ženatého. Událostí bude i premiéra opery Bohuslava Martinů Julietta v Národním divadle.

Maf

Pozvánka na výstavu

V galerii Domu pánů z Kunštátu na Starém Městě vystavuje své obrazy malostranský rodák Joachym Beruschka známý také jako člen beatové skupiny Munka sostali či pořadatel plesů Bluud revue na Baráčeknické rýchtě.

Beruschka je ale především malíř a grafik. Svá díla představil v Praze již několikrát. Naposledy v Chodovské tvrzi na Praze 4 nebo v kostele Šimona a Judy na Starém Městě.

Celá Beruschkova volná tvorba vychází z přírody, do které rád a často jezdí na dlouhé i jednodenní výlety. Spí pod širákem, skalními převisy nebo v trampských boudách a kreslí, zatím co jeho partnerka fotografuje. Oba tyto zdroje pak v ateliéru slouží jako podklad pro velmi originální tvorbu větších obrazů či barevných linorytů. Autor v nich nijak nezapírá svou zálibu v popartové až psychedelické barevnosti, secesní zdobnosti, čínské malbě, japonském dřevorezu nebo umění primitivů. Na výstavě je k vidění kromě klasické malby na plátně i nový barevný grafický soubor šumavských motivů a až k abstrakci sahající kolekce plastik vytvořená recyklací použitých linorytových forem a jejich propojením s jinými materiály.

Na výstavu, která potrvá do konce února, se prochází restaurací, můžete ji tedy navštívit denně od 15 až do 23 hodin a ještě si něco dát.

Galerie Domu pánů z Kunštátu v Řetězové ulici číslo 3, Praha 1, do 29. 2.

Jak se Praha oblékala

14. pokračování

Mocenské sídlo roku 1000

První lidé vstoupili do pražské kotliny před tři čtvrtě milionem let. Během tisíciletí změnili její tvář, vyždírali lesy a zorali pole, postavili mohutná hradiště a svými těly zúrodnilli její půdu. Každé společenství lidí tu zanechalo svoje trvalé stopy. Stopy, které položily základ ke vzniku mocenského sídla české země. Jedinečný ráz dala Praze Vltava, která protáhla její území od jihu k severu a stala se přirozenou cestou kulturních a obchodních proudů. Už v 9. století vyrostly na řece „prahy“, v 10. století první dřevěný most.

Z temna věků vstoupili jsme do historického povědomí cenným svědectvím Ibrahima Ibn Jakuba z roku 965–966: „město Praga je vystaveno z kamene a je největším tržištěm v zemích slovanských.“

Barvitě vyprávění líčí pestrou směsici kupců z Krakova, muslimy, židy, Rusy, arabů a Turky i kupce nejvzdálenějších zemí východu. První styky se světem jsou zatím jen „drobnými stříbrnými a zlatými nitkami“ ale jednou zazáří novou neznámou krásou, skvostným zbožím, které povyší reprezentaci oděvů králů a velmožů. Všímavý kupec Ibrahím uvádí, „že Čechové se oblékají do širokých plátěných oděvů, pouze manželé jsou u nich úzké a bez ozdob.“ Jinak nebylo mezi nejstaršími zprávami téměř nic, co by vyklouzlo z pera kronikářova. Vyličít život soukromý, prostředí knížat, jejich dvora a vůbec život a zjev lidí té doby nebylo snahou vypravěčovou. Hodnotily se úspěchy na polích válečných, hrdinské skutky, počty zajatých otroků apod. Oděv v těchto kronikách nestál za zmínku, obdivován jen obecným výrazem „habitus“. Zato *Kosmova kronika česká*, perla v pokladnici naší literatury, uvádí živě duchaplné, básnivě příběhy o našich dějinách už od praotce Čecha. Kosmas (1045–1125) je „bílou vránou“, když zaznamenává věrně i podobu oděvů a zajímavé detaily osácení Slovanů i cizinců, přes propast 850 roků až do své současnosti let 1119–1125, kde v tichu pracovní pražského arcibiskupství zachycuje českou minulost ve své kronice. Zdá se, že rázovitost kroje Čechů přimyká se hou-

ževnatě ke krojům typů staroslovanských, pracovních i obřadních a ještě dlouho není ovlivněna styky s přímými sousedy i polohou blízkých hranic západoevropských. Odlišnost v oděvech prostých a vznešených je dána jen vybranější výzdobou šatu velmožů a knížat.

Starý kroj nehyne, žije dál, zvláště u prostých lidí mnoho let bez násilných proměn. Ale nelze se vymknout ze železného zákona přirozeného vývoje. Rotující styky se světem západ-východ a mocný čas, pomalu zformují starodávný oděv a v příštích stáletích posunou jak jeho původnost, tak podobu do nových estetických ideálů.

Alena Hoblová (kresba autorky)

Soutěž pro čtenáře Listů Prahy 1

GRIET OP DE BEECKOVÁ:

VÝŠ NEŽ V SEDMÉM NEBI

Pět vzájemně propojených postav románu vypráví svůj příběh o nečekaném štěstí, které však všechno jen zkomplikuje, o tajemstvích, jež se zdají být příliš velká, o složitosti mládí a překážkách, které narostou do takových rozměrů, že se dají stěží překonat. Knihu vydalo nakladatelství Host.

Na tři čtenáře, kteří správně odpovědí na soutěžní otázky, čeká kniha v redakci. Soutěžní otázky:

- 1) Kdo knihu belgické autorky přeložil do češtiny?
- 2) Jedná se o autorčinu prvotinu?
- 3) Kolik let je k vydání z hlavních hrdinek, dívky jménem Lou?

Odpovědi zasílejte do 15. 1. 2016 mailem na adresu: listyprahy1@jalna.cz nebo poštou na adresu: Nakladatelství Jalna, Mickiewiczova 17, 160 00 Praha 6. Nezapomeňte uvést svoji adresu a nejlépe i telefon.

Redakce

PREMIÉRY

Švandovo divadlo, Velký sál

30. 1. v 19.00

Ian McEvan: Betonová zahrada

Kulturní britská novela poprvé na českých jevištích!

Hrají A. Burešová B. Pavlíková, J Ertemeijer, M. Pospíchal, T. Červinek, T. Pavelka, Z. Onufráková, režie D. Gombár.

Mezinárodní český klub

19. 1. od 18.00

Na plachetnici kolem světa s manželi Honsovémi

Jana a Otakar Honsovi v roce 2009 vypluli ze Švédska. Loni dokončili svoji cestu kolem světa na plachetnici IRMA.

Pořadem provází Martina Fialková. Koná se jako další z volného, již dvanáctiletého cyklu besed HOVORY BEZ HRANIC.

České centrum Praha, Rytířská 31, vstup volný.

Lenka Reinerová

Lenka Reinerová se narodila 17. 5. 1916 v Praze, v česko-německé židovské rodině. Pracovala jako novinářka, roku 1939 musela kvůli svému židovskému původu a politickému přesvědčení emigrovat přes Francii a Maroko do Mexika. Po válce se vrátila do Evropy, nejdříve žila s manželem – lékařem Theodorem Balkem a dcerou v Bělehradě a od roku 1948 v Praze.

Sama o sobě říká, „Dospívala jsem v 30. letech, roku 1936 začala ve Španělsku občanská válka. Naši kamarádi tam odcházeli bojovat, padl tam i mládenec, se kterým jsem chodila. Krátce nato stál Hitler na hranicích. Otec přišel o železářství, já jsem musela opustit gymnázium, nemohla jsem už ani odmaturovat. S přívěskem nadané dítě jsem nesměla dál studovat, začínala jsem u papírnické firmy, kde jsem tři roky seděla v kanceláři s Jaroslavem Foglarem. To právě místo přišlo později, když jsem nastoupila do německého emigrantského časopisu Arbeiter Illustrierte Zeitung. V Praze žila tou dobou významná německá intelektuální emigrace a šéfredaktor Franz Carl Weiskopf mě bral s sebou na jejich diskuse v kavárnách, to bylo moje univerzity. Také jsem pomáhala v rodinách emigrantů, organizovala sbírky na jejich podporu, jezdila do Sudet agitovat proti Henlainovi. Můj svět byl tehdy hodně levicový a antišafistický. V roce 1939 jsem na doporučení Weiskopfa jela jako tlumočnice s reportérem z Baltimore Sun do Rumunska. Nahlásil mě na francouzské ambasádě jako svoji sekretářku a dostala jsem vízum. Zpátky do Čech jsem už nemohla. Sestra mě varovala, již 14. března si pro mne přišlo gestapo. Vízum do Paříže mě zachránilo, z rodiny jsem už nikoho neviděla, všech 11 lidí zahynulo. V Paříži Adolf Hoffmeister založil Dům československé kultury, kolem kterého se soustředila řada našich emigrantů. Jednoho dne nás všechny sebrala francouzská policie. Půl roku jsem seděla ve vězení Roquette, a místo očekávaného propuštění mě převezli do internačního tábora Rieucros. Tehdy jsem dostala dopis od Weiskopfa a Kische z Mexika. „Neboj se, nezapomněli jsme na tebe, připravujeme tvůj odjezd.“ Složitě jsem se dostala na francouzskou lod, ale místo v Americe, jsme přistáli v Maroku, kde mne rovnou šoupli do internačního tábora. Bylo to peklo, žhava poušť, litr vody na den, otřesná hygiena. Naštěstí se mi podařilo vymoci si dovolenou a odjela jsem do Casablanky a do tábora jsem se už nevrátila. Bylo mi pětadvacet let a byla jsem sama, bez dokladů, bez peněz. Mladý člověk se dokáže s takovou situací vypořádat. Pak přišel konečně lodní lístek do Mexika, dorazila jsem tam v prosinci 1941 a až do konce války jsem pracovala na naší exilové ambasádě. Zatčení v Praze přišlo v padesátém druhém, důvod dodnes neznám. Propus-

STUDIO CITADELA

BOHNICKÁ DIVADELNÍ SPOLEČNOST

Klimentská 16, Praha 1, 222 310 737, 720 331 160
info@studiocitadela.cz, www.studiocitadela.cz. Kulturní místo pro všechny kolemjdoucí. Studio s otevřeným chráněným programem tvůrčích dílen pro širokou skupinu kulturní veřejnosti a postižených spolupůbců. CAFÉ-GALERIE po-pa 10-22 hod.

Bohnická divadelní společnost

9. **Jeden den** fragmenty z nově připravované inscenace BDS inspirované životem a tvorbou Ivana Blatného. 57. Česko-slovenská psychofarmakologická konference, Lázně Jeseník. www.cnps.cz

Studio Citadela

17. **O Rybář a mořské duši**, Divadlo Liberta 15.00
Strašnické divadlo, ul. Solidarity 1986/53, P 10

24. **Zlatovláška**, Divadlo Liberta 15.00
Strašnické divadlo, ul. Solidarity 1986/53, P 10

Pravidelné programy: info@studiocitadela.cz

Bohnická divadelní spol. 17.00-19.00
domluva předem na tel.: 720 331 160

Taneční ateliér - klasický indický tanec kathak
st, čt (dětí a dospělí)
tel.: 606 952 175 (www.kathak.wz.cz)

Volný ateliér 15.00-19.00
domluva předem na tel.: 605 877 625

Za podporu děkujeme: Hl. městu Prahy, Městské části Praha 1, Ministerstvo kultury ČR, ad.

SCARABEUS

GALERIE SCARABEUS

Praha 7 – Letná, Jana Zajice 7
tel.: 233 383 745
scarabeus@galeriescarabeus.cz
www.galeriescarabeus.cz

Otevřeno denně 11–18 hod.
Součástí výstav je stálá expozice Muzea kávy Alchymista.

Tradiční vánoční zvykosloví do 10. 1.

Vánoční a tříkrálové zvykosloví obyčejů a předmětů.

MASKY konfrontace a kontrasty 16. 1. – 21. 2.

Výstava představí návrhy a realizace masek, kostýmů a objektů vytvořených studenty uměleckých škol DAMU, AVU, VOŠUP, SUPŠ a dalších autorů. Studenti DAMU ateliéru Kostým a maska vystavují práce vycházející tematicky z divadelních textů.

tili mne po půldruhému roce bez vysvětlení. Asi těch důvodů bylo několik – předválečná komunistka, Židovka, válku jsem prožila v západní emigraci, navíc jsem se vdala za Jugoslávce, ba dokonce španělského interbrigadistu. Drželi mne v samovazbě, a když se pak dostanete na svobodu, potřebujete čas, abyste vůbec přišli k sobě. Snažila jsem se to pak ze sebe dostat psaním. Tak vznikly povídky *Sklo a porcelán*. V Pardubicích, kam se museli muž a dcera vstěhovat, jsem po propuštění prodávala sklo a porcelán. Do Prahy jsme se vrátili díky dobrým přátelům. Držela jsem se opisováním, a koncem roku 1957 založili v nakladatelství Orbis časopis Im Herzen Europas, a protože jsem byla němčinářka, vzali mě. Měla jsem zakázáno publikovat, dovolili mi jen tlumočit a překládat jsem pod cizím jménem. Až v roce 1983, kdy jsem tady nesměla ani pínout, mi vyšla knížka v NDR.“

Lenka Reinerová byla „poslední německy píšící pražskou spisovatelkou“, jak zněl její neoficiální titul. *Závěrečné světlo* – Schlussslicht psala v tzv. Prager Deutsch. Není to dialekt, ale zabarvení, kde jsou ještě rakouské prvky. Byl to jazyk německé Prahy, ve kterém psal Kafka, Werfel a mnozí jiní. Na Kische vzpomínala ne jako na „zuřivého reportéra“, ale jako na velmi pečlivého autora, který si vše ověřoval a texty piloval do posledního detailu. Život bohatý událostmi Lenky Reinerové se uzavřel 27. 6. 2008 v Praze. Nám všem zůstaly po potěšení její knížky – nejznámější *Kavárna nad Prahou (Das Traumcafé einer Pragerin)*.

VM

KINO LUCERNA

Vodčíkova 36, 110 00 Praha 1, 736 431 503, 224 216 972-3, kino@lucerna.cz, www.lucerna.cz

2.-4. **Most špiónů**, USA

2.-3., 23.-24., 30.-31. **Aldabra: Byl jednou jeden ostrov 3D**, ČR

2.-8. **Češi proti Čechům**, ČR

2.-31. **Zbrusu nový zákon**, Lucembursko/Francie

2.-6. **STAR WARS: Síla se probouzí 3D**, USA

2.-20. **Padesátka**, ČR

2.-4. **Room**, Irsko

4. **Už teď mi chybíš**, GB

4.-10. **Zpověď zapomenutého**, ČR

5.-15., 20. **Osm hrozných**, USA

6.-15., 20. **Zkáza krásou**, ČR

9.-10. **Malý princ 3D**, Francie - česká verze

11.-13. **Pan Bezchybný**, Francie

11. **Celebrity s.r.o.**, ČR

12. **Lemmy**, USA – slavnostní premiéra, vstupenky v prodeji

17., 21.-31. **Revenant: Zmrtvýchvstání**, USA

18.-19. **Macbeth**, GB

20. **Tři vzpomínky**, Francie

20. **Spectre**, GB

21.-31. **Lída Baarová**, ČR

21.-22. **Láska z Khon Kaen**, Thajsko

24., 26. **Fúsi**, Island

27. **O kufatech a lidech**, Dánsko

28.-31. **Tajemství jejich očí**, USA

13.-19. Scandi

Přehlídka skandinávského filmu
www.scandi.filmurope.eu

24. Bolšoj balet: Zkrocení zlé ženy

První přenos představení nejlepšího baletního souboru světa z Velkého divadla v Moskvě.

26. Ladies Movie Night: Lída Baarová

Projekce zajímavého filmu s dárky, hosty a bohatou tombolou.

28. Mezipatra Approved: Dánská dívka

Nejnovější film oscarového režiséra Toma Hoopera (Královna řeč) s queer tematikou.

PŘEDSTAVENÍ S MOŽNOSTÍ SLEVY PRO SENIORY: 13.30

4. **Most špiónů** (Bridge of Spies), USA

6. **Zpověď zapomenutého**, ČR/Francie /Senior Art/

8. **Zbrusu nový zákon** (Le tout nouveau testament), Lux/Fra/Belgie

11. **Zkáza krásou**, ČR

13. **Pan Bezchybný** (Un homme idéal), Francie /Senior Art/

15. **Padesátka**, ČR

18. **Už teď mi chybíš** (Miss You Already), GB

20. **Tři vzpomínky** (Trois souvenirs de ma jeunesse), Francie /Senior Art/

22. **Lída Baarová**, ČR/SR

26. **Lída Baarová**, ČR/SR

27. **Room**, Kanada/Irsko /Senior Art/

29. **Lída Baarová**, ČR/SR

Národní divadlo

NÁRODNÍ DIVADLO		
1. Libuše	17.00	O
2. Louskáček a Myšák Plyšák	15.30, 19.00	B
3., 14., 21. Sluha dvou pánů		Č
4. Carmen		O
5. Louskáček a Myšák Plyšák		B
6. Boris Godunov		O
7. Jakobín		O
8., 27. V rytmu swingu buší srdce mé		Č
9. Rusalka		O
12., 13. Louskáček a Myšák Plyšák		B
15. Strakonický dudák		Č
16. Příhody lišky Bystroušky	14.00, 19.00	O
17. V rytmu swingu buší srdce mé	14.00, 19.00	Č
18. Naši furianti		Č
19. La traviata		O
20. Brel – Vysockij – Kryl / Sóló pro tři		B
22., 26. Ze života hmyzu		Č
23. Strakonický dudák		15.00 Č
24. Prodáná nevěsta	14.00, 19.00	O
29., 30. Česká baletní symfonie II		B
31. Naši furianti	14.00	Č

STÁTNÍ OPERA		
2., 22. Nabucco		O
3. Norma		O
7. Tosca		O
8., 9. Labutí jezero		B
10. Mefistofeles	14.00	O
13. Il trovatore (Trubadúr)	20.00	O
14. Macbeth		O
15. Aida		O
16. La Bayadère	14.00, 19.00	B
17. Il barbiere di Siviglia (Lazebník sevillský)	16.00	O
19. La bohème (Bohéma)	18.00	O
20. Die Fledermaus (Netopýr)		O
21. Rusalka		O
23. Romeo a Julie	14.00, 19.00	B
24. Rusalka	14.00	O
27. Mefistofeles		O
29. Rigoletto	20.00	O
30. Carmen		O
31. Jeníček a Mařenka	11.00, 17.00	O

STAVOVSKÉ DIVADLO		
3. Jedenácté přikázání		Č
6., 13., 30. Audience u královny		Č
7., 25. Les		Č
8. Die Zauberflöte (Kouzelná flétna)		O
9. Mikve		O
10. Opera nás baví		O
L. van Beethoven, C.J Maria von Weber	11.00	O
10., 19. Otello, benátský mouřenin	19.00	Č
11. Le nozze di Figaro (Figarova svatba)		O
12., 20. Modrý pták		Č
14. Don Giovanni		O
16., 28. Kámen		B
17. Kauza Kafka Jihočeské divadlo Č. Budějovice		B
21. POPELKA (La Cenerentola) 1. premiéra		O
22. POPELKA (La Cenerentola) 2. premiéra		O
23. Jedenácté přikázání	14.00, 19.00	Č
26. Popelka (La Cenerentola)		O
27. Popelka (La Cenerentola)	10.00	O
Mozartovy narozeniny 2016	19.00	K
29. Zahradní slavnost derniéra		Č
31. Le nozze di Figaro (Figarova svatba)	14.00, 19.00	O

NOVÁ SCÉNA

1. Legendy magické Prahy *Lm* 17.00

2. Legendy magické Prahy *Lm* 20.00

3. Miniopery *DoP* 15.00, 18.00

7., 21. Z prachu hvězd

8. Orango / Antiformalistický jarmark

9., 16., 17. Cocktail 012 – The Best of *Lm* 20.00

10. Vidím nevidím *Lm* 17.00

11. Ohlušující pach bílé 20.00

12., 20. Spolu/Sami

13., 28. Zemětřesení v Londýně

14. Lost Objects 20.00

15. Rudá Marie 20.00

17. Perníková chaloupka *SD* 17.00

19. Po sametu

23. Podivuhodné cesty Julese Verna *Lm* 17.00, 20.00

24. Deštová vila *SD* 17.00

Lost Objects 20.00

25. Ohlušující pach bílé

26. Strasti života

27. Miniopery *DoP* 18.00

30. Human Locomotion *Lm* 20.00

31. Human Locomotion *Lm* 17.00

Č cinohra, B balet, O opera, K koncert, Lm Laterna magika, SD Studio Damuza, DoP-Dětská opera Praha

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

PLACENÁ INZERCE

VYŠEHRAD

SPOL. S R.O. VÍTA NEJEDLÉHO 15, 130 00 PRAHA 3
TEL./FAX: 224 221 703
NAKLADATELSTVÍ PUBLISHERS LTD. info@ivysehrad.cz | www.ivysehrad.cz

Miroslav Barta, Martin Kovář a Otakar Foltýn (eds.)

POVAHA ZMĚNY

Bezpečnost, rizika a stav dnešní civilizace

Přední vědci, intelektuálové a armádní specialisté se zamýšlejí nad vybranými problémy dneška (klimatickou změnou, bezpečnostní situací, nastupující vlnou mezikontinentálních migrací, dlouhodobými krizovými faktory ve vývoji společnosti a mnohými dalšími tématy). Sborník navazuje na bestsellery prof. Barty a prof. Kováře. Jejich smyslem není šířit neklid, ale upozornit na mnohé souvislosti.

Váz., 320 s., 498 Kč

Emmanuel Hecht, Pierre Servent

KRVAVÉ STOLETÍ 1914–2014

Dvacet válek, které změnily svět

Kniha seznamuje s nejznámějšími válečnými konflikty (obě světové války, válka v Koreji, ve Vietnamu, obě války v Zálivu), ale i s méně známými, které jsou pro běh světových dějin srovnatelně významné. Nechybějí ani ozbrojené konflikty doby zcela nedávné, jako válka v bývalé Jugoslávii, spojenecká invaze do Afghánistánu (2001–?) či zákrok západních zemí v Libyi.

Váz., 272 s., 298 Kč

KRVAVÉ STOLETÍ 1914–2014

DVACET VÁLEK, KTERÉ ZMĚNILY SVĚT

EMMANUEL HECHT
PIERRE SERVENT

VYŠEHRAD – EXPEDICE, Štěrboboholská 44, 102 00 Praha 10, tel./fax: 271 961 380
e-mail: distribuce@ivysehrad.cz PŘI NÁKUPU NA www.ivysehrad.cz – SLEVA 15 %

TIP NA KNÍŽKU

Alena Wagnerová: Milena Jesenská

Také znáte Milenu Jesenskou jen jako přítelkyni a překladatelku děl Franze Kafky, a víte, že byla také novinářkou. Ale co víc? Alena Wagnerová žijící od roku 1969 v Německu a publikující česky i německy, vás seznámí s živelnou bytostí Jesenské tak plasticky, jakoby popisovala život své nejlepší a nejdůvěrnější přítelkyně.

S ní a s Milenou se přeneseme do česko-německo – židovského ovzduší Prahy před 1. světovou válkou – a to rovnou na Můstek, Příkopy a Václavské náměstí, kde malá Milena bydlela, a kde se na nedělním korze potkávala pražská společnost. (Už jen pro popis atmosféry těchto míst a korza je radost knihu číst.)

Neotřesitelnou sebedůvěru a víru v možnost změnit to, co si usmyslí, získala Milena Jesenská díky otci, uznávanému stomatologovi a veřejně činné osobnosti. Tyto vlastnosti ji pak dovedly až na vrchol novinářské dráhy v Peroutkově Přítomnosti, po Mnichovu ji zapojily do pomoci německým i českým uprchlíkům a do odboje. Ale od začátku:

Jesenská je absolventkou prvního dívčího gymnázia v monarchii Minerva a pak se запиše na lékařskou fakultu (!) Studia sice nedokončí, ale získané vzdělání, bystrý úsudek, vrozené vlohy a zejména nevidaný instinkt dovedou Milenu Jesenskou do nejvyšších kruhů pražské a posléze i vídeňské intelektuální společnosti. To už jako novinářku a překladatelku – vdanou za židovského literárního kritika, Ernsta Polacka. V líčení úskalí vídeňského prostředí, kde mladá žena, z Prahy uvyklá obdivu a uznání, musela o své postavení tvrdě bojovat, najdeme i autorčinu empatii a možná podobné zkušenosti. Vznik republiky a rozpad manželství dovedl Jesenskou znovu do Prahy. Zde se s jistotou zařadila do proudu meziválečné avantgardy. Znovu se vdala a rozvedla, svou dceru Janu nazývala Honzou. Koketovala, ale rozešla se brzy s komunistickými idejemi.

Novinovými články a esejemi, ale i vlastním životem, bořila konvence, udávala nový tón. Dobrodružstvím je číst o jejím působení v Národních listech, o moderních názorech na životný styl, tvorbu interiéru, módu, postavení žen. Sledujeme pak vzrušeně tragický obrat, kdy je – po roce 1939 – místo estetické výchovy třeba začít zachraňovat lidi. Množství příběhů se známými i neznámými jmény se tragicky završuje zatčením Mileny Jesenské gestapem a umírající později ve 48 letech v koncentračním táboře Ravensbrück. Po posledních rádcích máte chuť smeknout – před Jesenskou, ale i před autorkou této bibliografie.

Alena Wagnerová, žijící od roku 1969 v Saarbrückenu a nyní opět i v Praze, se dlouhodobě zabývá silnými ženskými postavami z českého kulturního prostředí (Sidonie Nádherná, Toyen, Božena Němcová) a také česko-německými vztahy.

Vydalo Argo

Festival Spectaculare spojí současnou hudbu a vizuální umění

Již potřetí se do Prahy vrátí Festival Spectaculare, který si dává za cíl představit to nejaktuálnější ze současné světové elektronické, ambientní, experimentální, vážné i jazzové hudby.

Festival proběhne od 20. ledna do 12. února v Paláci Akropolis, Cross Clubu, KD Vltavská a Jazz Docku. Vystoupí například kultovní německý producent Arovane, anglická zpěvačka s českými kořeny Emika, nebo klavírista, skladatel, držitel ceny Emmy a autor hudby k televizním seriálům Sherlock či Jekyll and Hyde Michael Price. Své síly spojí italská post-rocková legenda port-royal a americký experimentátor bvdub. Výsledek vzájemné spolupráce představí drum'n'bassový inovátor Frederic Robinson a klavésista Kordz. Diváci také uvidí proslulého japonského vibrafonistu Masayoshi Fujitu a britského elektronického hudebníka Rival Consoles. Prostor dostanou také snivý

Emika Alex Lua Finger

britský písničkář Will Samson či rakouský virtuóz na perkusivní nástroj hang a spolupracovník Björk Manu Delago. Poprvé do Prahy přijede také přední jazzová osobnost Belgie Melanie de Biasio, držitelka ceny Gillesa Petersona z roku 2014. Festival zakončí představení Prague New York Effects s Lenkou Dusilovou a newyorskou umělkyní Tendayi Kuumba. Více na www.spectaculare.cz.

Co nového u Goetha?

Goethe-Institut vstupuje s novým rokem již do 26. roku svého působení na Praze 1 – a jak začíná? Jeho první kroky se nesou ve znamení výstav, divadla a soutěží. Otevřít secesní dveře institutu tak můžete v chladném lednovém počasí i vy a užít si např. hovory se zvířaty nebo studentský divadelní projekt o hostinci v předpeklí. Pekelně dobře se ovšem můžete v institutu osvěžit i mimo divadlo. Vždyť nenápadná, ale velmi elegantní kavárnička v přízemí tradičně zve na výbornou kávu i na kus koláče. Přijít tedy můžete, jak se zde říká, na „Kaffee und Kuchen“.

Proč mluvit se zvířaty?

Zvířata jsou nám blízká. Žijí s námi a v mnoha směrech nám pomáhají. Pracují v rozličných odvětvích jako je zemědělství, doprava, pečovatelská nebo zábavní průmysl. Tematická výstava v Goethe-Institutu je doprovodným programem projektu Mobilní Akademie Berlín pro Evropské hlavní město kultury Plzeň 2015, který se věnuje vztahu lidí a zvířat ve vědě, filmu a běžném životě. Najdete zde záznam z konference, fotografie, filmy a uměleckou tapetu, na které se podílela například Meda Mládková nebo Václav Vydra. Vstup volný.

Co? Výstava „Proč mluvit se zvířaty“
Kdy? Do března 2016

O hostinci v předpeklí

Dva cizí lidé vstoupí do hostince a ocitnou se v předpeklí. Štamgasti se chovají volně podle Sartrova principu „peklo, to jsou ti ostatní“ a plivou, škrábou a křičí. Tak ně-

Proč mluvit se zvířaty (foto Lelyukh)

jak bude vypadat inscenace hry Wernera Schwaba, kterou pro návštěvníky Goethe-Institutu připravili studenti a studentky Univerzity Karlovy, a to ve formě multimediální společenské karikatury. Postavy ve hře jsou dezorientované, nacházejí se v situaci bezesmyslu a jsou konfrontovány s vinou. Divadelní projekt vznikl ve spolupráci německých a českých studentů.

Co? Studentské divadlo: „NADVÁHA, nedůležité: NEFOREMNOST. Evropská večere“ / Kdy? 20. 1. 2016

Hledají se bystrí středoškoláci!

Jak to, že vrtulník nehybně „visí“ ve vzduchu? Proč stěhovaví ptáci odlétají na jih a jak najdou cestu zpět? K čemu je dobrá sluneční energie? Obejdou se lidé v budoucnu bez potravy? Již jen do 15. ledna se středoškoláci se základní znalostí němčiny a hlavně se zájmem o přírodovědné a technické obory mohou zapojit do originální soutěže „Bystré hlavy“. Na vítěze čeká jazykový kurz v Německu a zajímavý doprovodný program zaměřený na vědu a výzkum! Více viz www.goethe.de/cesko/hk.

Novinky z Městské knihovny

Ústřední budova Městské knihovny na Mariánském náměstí připravila pro čtenáře v novém roce hned několik novinek. První novou službou je otevření Dílny – čili městské pracovny. Čtenářům s platným průkazem nabídne možnost rezervace prostoru, který mohou využít ke studiu, k pracovní schůzce nad projektem, k uspořádání komorní akce (postačí jeden čtenářský průkaz ve skupině). Více na www.mlp.cz/dilna.

V lednu proběhne v knihovně filmový Artový nový rok a začne cyklus o Karlu IV. připravovaný ve spolupráci s Prague City Tourism (Pražskou informační službou). Rok 2016 je pro Městskou knihovnu v Praze 125. rokem její činnosti. Tématem, kterým bude připomínat svoji historii, jsou knihovnici – dnešní i ti minulé.

Maf

PLACENÁ INZERCE

Léto 2016
Kypr • Řecko • řecké ostrovy

Sleva až 21 %

Kypr, Thassos, Lesbos, Kréta, Chania, Peloponés, Korfu, Rhodos, Samos, Chalkidiki, Limnos, Zakynthos, Karpathos, Kos, Pierie

Výhodné ceny pro děti
Zdarma transfery až z 88 míst na/z letiště v ČR
Komplexní cestovní pojištění již v ceně

VTT – Praha 2, Ječná 10, tel.: 224 920 177, info@vtt.cz, Brno – Josefská 8, tel.: 542 210 736, brno@vtt.cz
zelená linka: 800 100 130 • www.vtt.cz • www.facebook.com/ck.vtt Katalog posíláme zdarma

QUADRIO
obchodní centrum

NEUVĚŘITELNÉ SLEVY

Startujeme v lednu

www.quadrio.cz

NA PÁR ŘÁDCÍCH

NA HRADĚ...

Tiziano Vanitas – Básník obrazu a odstínu krásy. Poprvé v historii bude na Pražském hradě představen obraz renesančního italského malíře Tiziana Vecellia „Mladé ženy se zrcadlem“ (alegorie „Vanitas“) a další vzácné kusy ze soukromých sbírek. Klenotem výstavy je „Diplom císaře Karla V.“. Císařská konírna Pražského hradu, do 20. 3., otevřeno denně 10–18 hodin.

► **Přednášky z historie Pražského hradu:** 14. 1. – „**Mecenáši a sběratelé: Karel V., Filip II., Rudolf II. a Tizian**“. Přednášející: Mgr. M. Ježková, 17 hod. 28. 1. – „**Paragone, dobová soutěž mezi malíři a sochaři**“. Přednášející: Mgr. M. Ježková, 17 hod. ► **Upozornění:** Otevírací doba vnitřního areálu Pražského hradu bude pro veřejnost celoročně od 6.00 do 22.00 hodin. Rezervace a podrobnosti na www.pribeh-hradu.cz.

...I V PODHRADÍ

► **Rok 2016 se ponese v duchu oslav Karla IV., od jehož narození uplyne 14. května 700 let:** chystá se mezinárodní výstava Císař Karel IV. (NG a UK), výstava o architektuře gotiky Vita Caroli (NTM), Lucemburský rok (NPÚ), město Praha a Muzeum HMP spustilo web Karlovapraha.cz, AV ČR uspořádá mezinárodní konferenci Hudba doby Karla IV. a prezentace výročí proběhne i za hranicemi ČR.

GALERIE HMP

► **Jiří David: Apoteóza z očí do očí.** Prezentace fragmentu instalace z pavilonu České a Slovenské republiky na 56. mezinárodním bienále výtvarného umění v Benátkách je k vidění v expozici Alfons Mucha: Slovenská epopej. Do 17. 1., Veletřní palác.

NÁRODNÍ GALERIE

► **NG slaví 220 let od svého založení.**

To z ní činí jednu z celosvětově nejstarších veřejných uměleckých sbírek. Výroční výstava na téma darování a velkorysosti poprvé propojí všechny galerijní budovy a sbírky. ► **Výstava Bez hranic. Umění v Krušnohoří mezi gotikou a renesancí** mapuje výtvarnou kulturu středověkého Krušnohoří a vůbec poprvé představí náhrobek Jana Hasištejnského z Lobkovic. Část expozice se věnuje též fenoménu horních měst na české i saské straně Krušných hor a jejich kultuře. Trvá do 13. 3., Valdštejnská jízdárna.

NA VÝSTAVU

► **Zrnka pisku. 100 let fotografování Blízkého východu v českých zemích.** Výstavně zachycený „český“ fotografický příběh odehrávající se v Palestině, Egyptu, Sýrii aj. je zachycen unikátními snímky od 50. let 19. st. po současnost. Trvá do 22. 1. NTM. ► **FF UK a GHMP si dovolují pozvat na dokumentační výstavu o realizaci Pomníku Jana Palacha** na Alšově nábřeží. Trvá do 31. 1., přízemí hlavní budovy FF UK. ► **120 let mladoboleslavské automobilky** připomíná NTM výstavou v dopravní hale muzea. Trvá do 27. 3. ► **O původu kódu: 30 let automatické identifikace u nás.** Sdružení GS1 Czech Republic a NTM připomínají výstavou 30. výročí prvního nařízení standardního čárového kódu EAN v československém maloobchodě. Trvá do 26. 2., NTM.

NA KONCERT

► **Miroslav Sekera – klavírní recitál.** Brilantní klavírní techniku předvede kromě Mozartova díla také v Lisztových transkripčních částí oper G. Verdiho a R. Wagnera a ve známých virtuózních preludiích F. Chopina. Tímto koncertem si připomeneme 260. výročí Mozartova narození. Dvořákova síň, Rudolfinum. 16. 1. od 19:30 ► **Barokní struny – Nicola Matteis.** Poctu geniálnímu a extravagantnímu italskému kytaristovi a houslistovi skládá neobvykle obsazený In Cordis Ensemble. Vedle rozmanitých houslových a kytarových skladeb představí soubor rovněž díla Nicolý Matteise ml. Kostel sv. Šimona a Judy, 19. 1. od 19:30.

ZA ROHEM

► **Tříkrálový koncert filmových a muzikálových melodií** herečky a zpěvačky Markěty Martiníkové (Švábové). Klavírní doprovod: Václav Tobrman. Hostem večera bude mělnický Dětský pěvecký sbor Červánek. 10. 1. od 18 hod., Kulturní dům Mělník, www.mekuc.cz.

NA VÝLET

► **O životě i díle Stanislava Sudy (1879–1950).** Přednáška o výrazné osobnosti děkana, vikáře aj. v Břežnici. Městská knihovna Břežnice, 12. 1. od 16 hod.

NEBE NAD HLAVOU

► **Země** je Slunci nejbližší 3.1. v 0h (147,1 mil. km). **Merkur** bude na začátku měsíce večer nízko nad jz obzorem. **Venuše** se ráno stěhuje z Vah do Štíra. Zde se 9. 1. dostane do konjunkce se **Saturnem**, který se tady usadil již vloni. V polovině ledna ho předhoní a v příštích měsících rychle poběží do dalších zvířetníkových souhvězdí. **Mars** ráno vysoko nad jv spěchá od Panny k Váham. **Jupiter** svítí po celou noc kromě večera na j. pod zadní nohou Lva. **Měsíc** bude 10. 1. v novu (2h 30m), 24. 1. v úplňku (2h 45m). Ranní oblohu 7. 1. ozdobí seskupení Venuše a Saturnu se srpkem Měsíce nedaleko hvězdy Antares (alfa Štíra). Po půlnoci 20. 1. bude pozorovatelně přibližování Měsíce k Aldebaranu (alfa Byka) nad z. **Slunce** vstoupí 20. 1. v 16h 26m do znamení Vodnáře.

Wi, OS

Distribuci Listů Prahy 1 podporuje Městská část Praha 1

